

1ste Behandling, haft den Svaghed at omgærde sine Elever med for mange Forbud og Regler, og da de ikke kunde overholdes, har hun, streng som hun var i sine Krav baade mod sig selv og andre, mange Gange straffet og straffet haardt.

Jeg skal hverken forsvare hendes System paa det Sted, hvor det virker, eller angribe det. Hvis det var i en Skole, vilde jeg ubetinget bryde Staven over det — jeg har selv staaet paa den nyere Skoles Side i mange Aar. Den nyere Pædagogik brød igennem med Grundtvigs Disciple, Svendsen i Jellinge, Ludvig Chr. Müller i Ranum, Kristen Kold paa Fyn og mange andre, men de to Retninger staa endnu jævnsides og jævnbrydige i vort Skoleliv, og den gamle, strenge Retning har mange flere Tilhængere, end man skulde tro, specielt her i København siges der, jeg ved ikke, om det passer. Alle de ældre Opdragelsesanstalter lededes efter den strenge Pædagogiks Regler, Bøgildgaard, hvor gamle Schmidt herskede et halvt Hundrede Aar, og Flakkebjerg fra 30'erne, hvor gamle Möller herskede med streng Tugt og streng Orden, indøvet ved rigelig Legemsstraf. Børnene vare endog saa der klædte i samme Dragt, der havde et bestemt praktisk Formaal, idet det da var lettere at indfange dem, naar de vare løbne bort. Det har Fru Bransholm afskaffet dernede paa Hebron og for saa vidt brudt med det Princip, men i øvrigt staa hun paa det samme Standpunkt.

Man skal imidlertid huske paa, hvilke vanskelige Forhold hun stod i. Hun har i mange Aar været den Tilflugt, de ledende Mænd og Kvinder i København navnlig grebe til, naar de havde et meget vanskeligt Barn, de ikke kunde faa anbragt. Saa vidste man, at hun turde tage det. Børn, der ere gaaede fra andre Anstalter som aldeles umedgørlige, ere gaaede til „Hebron“. Hun havde 40 Børn, hvoraf vel omtrent $\frac{3}{4}$ vare overmaade vanskelige, medens den sidste Fjerdedel var almindelige hjemløse Plejebørn. Deri ligger en meget stor Fejl, en Svaghed ved Ledelsen af disse Anstalter hidtil, men vi ere i Færd med at ændre det under den ny Lovs Indflydelse. Svagheden hidtil har været, at man ikke har sorteret dem stærkt nok. Det er ganske uforsvarligt at anbringe Børn paa 4, 5, 6 Aar sammen med halvt- eller heltfordærvede Pigebørn paa 16, 17, 18 Aar. Der kan ikke hverske nogen Orden, ikke hævdes nogen smuk Husorden under de Forhold. Hvem tør under dem kaste den første Sten? I de mange Aar, hun har

haft det saadan, har hun kendelig grebet til skrappere Midler, end hun tidligere har villet, og det har været nødvendigt — maaske — paa Grund af den daarlige Sortering og saa — Overfyldningen. Vi maa bort fra de meget store Børnehjem eller Opdragelsesanstalter. Det gaar ikke an at have, som man har det enkelte Steder, indtil 100, ja, over 100 af saadanne Børn.

Selvfølgelig har Fru Bransholm begaaet mange Fejl, men hvis et kritisk Øje vaagede ved ethvert Hjems Dør; hvis et ondt kritisk Øje gennem Dørsprækken iagttog ethvert Hjem med en lille Flok Børn gennem en Aarrække, vilde der sikkert blive adskilligt at notere af Fejlgreb og Misgreb. Hvilken Fader og Moder vilde gaa fri for at komme til at staa i en uheldig Belysning, hvis de skulde præsenteres paa Folkemøder og, lad mig sige, tilberedt med en passende Sauce og med skrækelige Overskrifter i Bladene? Hvilken Skole vilde staa, hvis et ondt kritisk Øje aabnede Døren og betragtede en ellers flink Lærers Gerning gennem 10—20 Aar? Hvilken Mængde Fejlgreb vilde ikke kunne noteres, og hvor grelt vilde det ikke komme til at se ud, naar det blev passende anrettet! Det bør man tage i Betragtning og have i sine Tanker ved den endelige Doms Afsigelse. Som sagt, jeg forsvarer ikke det strenge System, jeg er selv en Modstander af det, og vi skulle ved at understrege Interessen, Lystfølelsen for Arbejdet, søge at overvinde det gamle System, men vi skulle ingenlunde gaa saa vidt at sige, at det gamle System, øvet og haandhævet af en dygtig Personlighed, ikke kan have god Fremgang; for det har jeg set i mangen en Skole.

Gaar jeg saa fra det, jeg her har skitseret, over til det almindelige Indtryk af Klagerens Fremgangsmaade, Metode og Færd, saa er det første, der slaar mig i Møde, den afgørende Kontrast mellem de to Hovedpersoner i Stykket, kan jeg gerne sige — den afgørende Kontrast! Vi have først den stillesiddende Kvinde, der er fordybet i et anstrengende og opslidende Arbejde, og som med Trofasthed — det er der jo ingen, der bestrider — arbejder efter sine strenge Principper. Selv de haardeste Vidnesbyrd gaa jo ud paa, at hun arbejder efter bedste Overbevisning. Hun sidder der i en meget opslidende Gerning og ønsker blot, at Verden vil lade hende uanset, at hun og hendes Børn og Gerning aldrig skulle komme paa Tapetet, men at det hele skal gaa saa stille for sig som muligt, fordi den Slags Gerning øves